

Ovidiu Verdeș (1963-2022) a fost profesor universitar la Facultatea de Litere, Universitatea din București, autor al volumelor *Metafora – un concept deschis* (2004), *Metaforă și metafizică. Heidegger, Nietzsche, Blaga, Derrida* (2005) – Premiul Asociației de Literatură Generală și Comparată din România, *Teorie literară contemporană. Teme, autori, abordări* (2008). A fost membru al cenaclului Universitas, condus de criticul Mircea Martin. A debutat cu grupaje de poezie în *Luceafărul* (1990) și *Contrapunct* (1991) și a publicat numeroase studii și articole în volume colective și în reviste ca *Euresis*, *Cuvîntul*, *Dilema*, *Observator cultural*, *România literară*, *Viața Românească*, *Vatra*. Romanul *Muzici și faze*, apărut în anul 2000, la Editura Univers, a fost distins cu Premiul Uniunii Scriitorilor pentru debut.

OVIDIU
VERDEȘ
Luntre și punte

poeme
1988-1990

cu o postfață de Mircea Martin

NEMIRA

sunt reformulate. În fața acestei scrieri fără sfârșit alegerile sunt greu de făcut. În cea mai mică schimbare pare a fi o miză de creație. A pune toate aceste texte împreună într-o ediție critică va constitui o miză în jocul dificil al „drepturilor de autor“.

Cuprins

Film (Zilnic, pe la cinci)	5
În urechea lăuntrică	6
Zilele astea	7
Gînd nebunesc	8
Portret	9
Avea dreptate bătrînul	10
Mesaj	12
Făurind viitorul	13
Dimineața, tîrziu	14
Ucenicul vrăjitor	15
Telefon fără fir	16
Film (Vară alb-negru pe-alei)	17
Moartea poetului	18
Doamne... ..	19
Palpitant	20
Dezlînată	21
Vechiul dulap	22
Absolvit	23
„Ieri e odinioară“ zice poetul	24
Amintiri	26
Cîntec	27
Film (Momentul dificil)	28
Persoana ei	29
Neștiința începuturilor	30
Nocturnă	32
Literatura asta	33

Teșirea	34
Neîmpliniri (I)	37
Neîmpliniri (II)	38
Biografic	39
Tropisme	41
Poeme	43
Pasiențe	44
Cine zice este același	46
Panică în cetate	47
Cenaclul ca (pre)text (Ovidiu Verdeș)	49
Ovidiu Verdeș despre iubire	
și despre poezie ca etern început (Mircea Martin)	55
Scurtă notă despre <i>Luntre și punte</i> (Rodica Zane)	65

Coperta: Andrei MĂCEȘANU

Prepress copertă: Alexandru CSUKOR

Redactor: Svetlana CĂRSTEAN

Tehnoredactor: Magda BITAY

Corectură: Teodor DUNĂ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VERDEȘ, OVIDIU

Luntre și punte / Ovidiu Verdeș – postfață de Mircea Martin, București: Nemira

Publishing House, 2023

ISBN 978-606-43-1743-8

Martin, Mircea (postf.)

821.135.1

Ovidiu Verdeș

LUNTRE ȘI PUNTE

Copyright © Nemira, 2023 pentru prezenta ediție în limba română

VORPAL este o colecție a Editurii **NEMIRA**.

Tiparul a fost executat de tipografia Delta Print

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-1743-8

FILM

Zilnic, pe la cinci, pe-o ploaie care ține
De-o săptămână – nici nu mai știi...
Cădea noroi, țuică, galbeni?
Prin vitrina cafenelei în care stai și meditezi
Cu un pahar în mână...
Vine camionul și cele două personaje în grele
Veșminte de epocă se dau jos și se apucă să descarce
Decorurile din seara aceea.
Dinlăuntru picăturii uriașe
Te gîndești – care din ei, și norul de deasupra
Se rupe în lungi fișii de aplauze.

ÎN URECHEA LĂUNTRICĂ

La tine de la o vreme suna mereu a ocupat...
Pe vremuri când te căutam personal, îmi deschidea
Mereu domnul acela bine (tatăl tău?) cu surîsul numai miere
În care mă năclăiam ca o muscă;
Cine să fie? un coleg, o cunoștință...
El - Îmi pare rău, e plecată. Reveniți...
Eu - Reveneam, ce era să fac?

Noaptea îți dădeam telefon, făceam apel la tine
Însă apelul meu nu ajungea niciodată pînă acolo unde îl făceam;
Numele tău îmi intra pe o ureche și îmi ieșea pe cealaltă
Dar acolo, în urechea lăuntrică (aceea pe care nu poți
S-o tai și să o lași alături pe noptieră pînă dimineața)
Suna mereu a ocupat. Domnul acela bine era, pesemne,
Tatăl tău vitreg, contele, care nu vedea cu ochi buni
Relația noastră.

Și realitatea aceasta se reflecta
În poeme lungi, tîrîtoare...
„Ar trebui să treacă mai des să mă vadă” –
Adică în odaia cu umbră și răcoare, unde ție îți plăcea
Că erau multe cărți. Luai cîte una de pe raft
Și făceai lectură cu subînțelesuri...
Sau: „Ar trebui să treacă mai des și nici să nu mă vadă...”
Adică eu să stau ascuns pe undeva ca să te pot contempla
Și tu să te simți ca la tine acasă...

ZILELE ASTEA

Zilele astea o voce te-ndeamnă să duci la capăt
Ce-ai început; atît că începuturile astea
S-au înmulțit în urmă peste poate...
Și, precum cusătoreasa ce mereu se-nfățișă
Cu degetele înșepate dinaintea Stăpînului, te-ntorci
Și tu la lucrul tău. Retezi firul cu dinții,
Închizi un ochi, bagi în ac și coși
Nimic decît bucata aceea de spațiu dintre
Mîinile harnice.

GÎND NEBUNESC

Să mergem douăzeci de ani în colonii,
Să ne plictisim în amiezi pe terase, privind
Jungla la numai o sută de pași, sorbind rar din pahare;
Să mergem în insule, să ne caute zadarnic pe-acasă
(Noi prin tenebre de culori să auzim
Țipete de păsări ciudate
Și adormind sub o floare uriașă
Să vină un fluture uriaș să ne răpească
Și noi să-l fixăm cu acul în vis);
Dar să fim cu băgare de seamă să ne ajungă pașii
Din mijlocul odăii pînă în mijlocul străzii,
Fiindcă începutul e cel mai greu, nici nu știi cînd
Te trezești înapoi în odaie, la lucru, și vezi
Că n-a fost decît vis, amăgire.
Iată pe masă ceașca de cafea, pachetul de țigări,
Alături se-nalță sumbra mașină de scris, spre seară
Acele străzi, acele „ferestre luminate cu muzică și
Siluete profilîndu-se o clipă“ spre care nu-ndrăzneam să privesc
Și dimineața parcul cu zboruri mărunte prin copaci –
Vii amintiri mă rețin.

PORTRET

Ica se crede tot aceea din fotografie
La douăzeci de ani cînd rupea inima tîrgului și o alegeau
Mereu regina balului. E o poveste veche; în orice
Cartier e una de-asta pe care a părăsit-o logodnicul
În zori, după ce o noapte întregă au dansat
Un singur dans privindu-se în ochi, -
El e acum departe, în America, dar se va întoarce
Într-o bună zi; ea îl așteaptă în rochia de atunci
Și doarme cu scrisorile lui sub pernă.
Îl caută pe străzi, vorbește cu el, se oprește
În dreptul mașinilor trase pe trotuare
Și se aranjează în oglinzile lor retrovizoare;
Se uită la băieți (toți sînt leit El, blonzi și cu
Ochi albaștri, înalți) și face fițe,
Clipește, își țuguie buzele, ca și cînd ar urma o declarație,
Dar nu întoarce niciodată capul după ce au trecut...
De la o vreme o văd din ce în ce mai des
- E semn rău să o întâlnești, zice-se -
Și mă gîndesc ce s-ar putea scrie despre o
Prezență atît de nelipsită ca a ei...

AVEA DREPTATE BĂTRÎNUL

Cînd se întreba ce o să fac în viață și zicea că nu se-alege
Nimic – Băiete, nu lăsa pe mîine ce poți face azi...
Eu zicîndu-mi că la urma urmei și mîine e-o zi și dacă faci
Azi totul mîine ai să te plictisești de moarte... Mă străduiam
Dar mereu intervenea ceva și ziua se pierdea cu vorbe,
Cu nimicuri și sîciieli care, din ce în ce mai complicate,
Erau visuri în odaia însorită unde vacarmul ajungea stins
Și din cînd în cînd se-auzea o melodie din vecini.
La amiază îl auzeam de dincolo sforăind ușor, mai aveam
Timp destul să visez așa cu ochii în gol pînă să se trezească;
Scriam cîte o frază despre singurătate și nu-mi ieșea
Fiindcă despre singurătate nu poți să scrii decît vorbind
Cît mai precis despre alte lucruri la îndemîină
Sau lăsam dinadins o pagină goală ca să o pot umple
Cu fiecare zi ce se-ntîmpla dar pînă la urmă se-ncurcau,
Nu mai știam cînd se-ntîmplase ceea ce trebuia să se-ntîmple,
Așa că vrînd-nevrînd mă întorceam la literatură
Unde zilele nu contează –
Mă mai uitam pe fereastră ca să mă inspir din realitate,
Sau mă duceam în pod, mai ales cînd ploua și miroseau frumos
Vechiturile. Locul își avea farmecul dar și un fel de tristețe...
Erau acolo, puse la perete, lucruri mai vechi decît amintirile mele
Și mă gîndeam că poate dacă aș veni aici în fiecare zi
Măcar o oră, să le privesc, le-aș descoperi taina. Dar puterea
De a inventa întîmplări pe care apoi, profitînd de o clipă
De neatenție, să le strecuri într-un context oarecare

Mă părăsea curînd, mă mulțumeam să fac teatru cu ele
Știind bine că mint cînd stau așa liniștite – farmecul
Și tristețea lor de lucruri! – înțelegeam că nimic n-a fost
Cu puțință. Avea dreptate bătrînul să nu dea doi bani
Pe singurătate, pe toate astea, dar oricum e prea tîrziu
Ca să mă schimb doar așa ca să-i fac lui pe plac...